

Kedves Órák

Szépirodalmi, gazdasági és ismeretterjesztő képes hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VII. ker., Károly-körút 9. szám.
 Ide intézendők az előfizetések legczélszerűbben posta-
 utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
 a regénymelléklettel együtt:
 Egész évre **12 korona.** Félévre **6 korona.**
 Negyedévre **3 korona.**

Eredeti regény.
 (2. közlemény.)

Nagymama regénye.

Irta CSILLAG MÁTÉ.

Az öreg Csajthay uram egy kézzel guritgatja a tizakós hordókat, apraját meg csak úgy a hóna alá kapva viszi, teszi odébb. A silány kölyköket (van köztük néhány 60—70 éves) megcsúfolgatja, hogy hárman is nekidurálják magukat egy-egy nagyobb hordóhoz.

Mikor vagy ötven akó boroska így készletbe került, az alsó házba baktat nemzetes uram, ahol az asszonynépség süt, főz.

Utközben meg nem állja, hogy egy-két esinos leányzó pirosposzgás arcát még pirosabbra csipkedje, amire nemzetes asszonyom megfenyegeti a főzőkanállal:

— Megálljék! Megejtem rajta azt a csúfságot, hogy vénségére elválok tőle csapodárságért.

— Ne irigykedj, anyjukom! Jól esik az *nekik*.

Előbbre törekednék nemzetes uram, hogy menyecskéjét kibékítse, de csak léghajóval lehetne a sok elemózsia-torony között átjutni.

— Hány fánkot sütöttél, menyecském?

— Van már vagy hatszáz, de jónak vélem ezerre tartani, mert nem lehet tudni, *hány napig tart a mai este*.

— Hát a töltöttkáposzta hogy áll?

— Abból is ezret fedek be, ennyi takarólevelet készítettünk.

Nemzetes uram számolgatta az ujjain: egy egész ökör, hét borju, tiz birka, háromszáz baromfi, ezer töltött, ezer fánk, ötven akó bor, két akó papramorgó, meg a hozzávalóságok. Hát ezek nem hálnak meg éhen.

Egy hetvenévesnek látszó, görnyedt, öreg férfi czammog nemzetes uram felé.

— Édesapám, jönnek a vendégek.

— Jól van, te tacsó! — felel a százéves a hetven évesnek.

Jöttek is, ki négyes hintón, ki kettős fogatban, ki meg az apostolok lován.

Nem volt épkézláb ember M. T. községben, ki ne törekedett volna erre a ritka czéczóra.

Mert a 100 év is ritkaság, de Csajthay nemzetes asszonyomnak sütetje, főztje, az meg éppenséggel hét vármegye határán belül is híres valami.

Beérkezének a református esperes urral a hivek, utána a katolikus lelkiatya hiveivel, végül szerénykedék a zsidó rabbinus az ő embereivel.

Nemzetes uram egyaránt keblére ölelé mind a hármat, mert szerinte az Isten csak egy, de az

embereknek benne vetett bizodalma nyilatkozik meg sokféleképen.

Nemzetes asszonyom ezalatt ledobta magáról a széles kötenyt, a sok kulcsot átcsörgette Vargha Sára kulcsárnó kezeibe és mint illendő, feltéve arany át-törött fejkötőjét, a vendégek elé járult.

Református, katolikus és zsidópap egyaránt kezeit csókolák a tisztos matrónának.

Vécsey zenetanár ezalatt sorba állítá az ő műkedvelő zenekarát és ideges taktusveréssel rákezdeti az általa szerzett alkalmi éneket és zenét.

„Százat adál Isten a jóknak“. Levett kalappal hallgatják, mint a Hymnust.

Azután az öblöshangú, aranyszájú Turgonyi nagytiszteletű uram vág ki olyan beszédet, hogy könyes lett tőle katolikus kollégájának is a szeme, az öreg Goldberger rabbi meg váltig azt rebegette: „No ilyet én sem tudnék.“ (Szegény, azt hitte, hogy ő a világ legjobb szónoka.)

Turgonyi beszéde után megáldá rövid imával a jubiláló párt a másik két pap is.

Azután jött a család gratulálni, de miután a gyermekek, unokák és dédunokák száma kerek nyolczvan vala és ennyinek dikiója legalább három napot lopott volna el az ünnepből, hát úgy állapodának meg, hogy a legidősebb fiuk, ifj. Csajthay Ferencz és a legfiatalabb dédunoka, a leányágról más névre átszármazó Czebe Sáríka, aki alig mult három esztendő, köszöntik fel a család nevében az ünneplőket.

A gyerek, már mint ifju Csajthay Ferencz, a kinek vállait majdnem nyolczvan év nyomta és aki öregebbnek látszott apjánál, belé is kezdett, hogy:

„Amikor Ádám és Éva a paradicsomban . . .“

— Belé ne sülj, te tacsó! — ingerkedik vele az öreg.

Ezalatt a fehérbe öltöztetett kis Czebe Sáríkat nagy büszkén tartogatja kéznél az édesanyja a be-tanult versike elmondására.

Csak hogy Czebe Sáríka dicsőségének egén fekete felhők tornyosulnak, mert hát a Kevén lakó Verebély Terkát már nem is akarta elengedni a czéczóra a helybeli tudósasszony, de ez elmaradni nem akarván, inkább a tudósasszonnyal kísértette el magát. Mikor azután a tacsó Ádám és Évát a paradicsomból kikergette, akkor hamar vissza kellett menni a belső szobába és elsőt sivalkodott egy ökölnyi, csepp anygalka, a legeslegfiatalabb Csajthay-ivadék.

A tudósasszony erre ölbe nyalábolta az iczi-piczi anygalkát. (Angelának is keresztelték.) Kiszaladt vele az ünneplők közé és diadallal taszítá félre a már szavalni készülő kis Czebe Sáríkat.

Ihol ni! Ez a legfiatalabb! Ez köszönti a nemzetes uramékat.

Volt erre éljenzés, hogy a ház is rengett belé. A kis Angelkát meg kézzől-kézre adták és úgy csókolgatták.

Az apróság visitott. A tudósasszony sivitott, ordított. Igy! Igy! Piszére nyomják az orrát a sok csókkal! Igy! Ne bántsák már, pisze lesz belőle.

Az anygalka csak sivalkodott, pedig örülnie kellett volna, mert 100—100 arany volt elkészítve jutalmul a felköszöntőt tartóknak.

A kis Czebe Sáríka megörült, hogy nem kell elszavalnia Pósa bácsi versét.

Mikor így a siró felköszöntő hatása is lelohadt, az öreg Csajthay uramnak kelle a programm szerint válaszolnia.

Meg is cselekedte. De ilyen beszédet száz éves ember még sohasem tartott.

Ezt csinálja utána más! Kiegyenesedék katonásan, kiállta az ünneplők körébe és odaszól fiának:

— No, tacsó, látod azt a fatuskót a szín előtt?

— Látom.

— Hozd azt nekem ide.

Akarja, de megmozdítani sem tudja. Segítséget szólít a czipeléshez.

Erre az öreg: — Ejnye, de gyatra gyerek vagy — és egymaga felemeli félkézzel a nagy fatuskót, odaviszi az ünneplő sokadalomba.

Fejszét kap elé. Nagyot suhint a levegőbe és egy hatalmas csapással kettéhasítja a fatuskót.

Még néhány ily hatalmas fejszecsapás és az egész tuskó apró forgácsokká van aprítva.

A csodálkozás moraja hangzik a tömegnél.

Nemzetes Csajthay Ferencz uram ezután magához öleli, megcsókolja menyecskejét és felszedve a forgácszilánkokat, szétosztja vendégei között.

Mikor már mindenki kapott ezen különös születés-napi ajándékból, felemelt, érczes hangon kiáltja az öreg:

— Azt kívánom valamennyi itt egybegyűlteknak, hogy száz éves lévén, úgy tudjanak fát vágni, mint én most tettem. Isten úgy adja. Ámen.

Erre Vécsey zenetanár újra rázendítette zenekarát, de majd fellökték a dirigáló pálcájával együtt, úgy rohant mindenki a terített asztalokhoz.

Amily pusztítás most keletkezett az ételek és italok között, arról hű képet festeni emberi toll gyenge.

Meddig tartott a vacsora, azt nem lehet biztosan megállapítani, de annyi bizonyos, hogy a vacsora szent vasárnapon vette kezdetét.

Ugy a dereka táján S. Tóth Imre azt vitatta Elekes Pállal szemben, hogy szerda van és este; mivel szemben Elekes Pál arra fogadott, hogy csütörtök van és éppen dél.

A vitát Alsórézsi Nagy Sándor úgy döntötte el, hogy bizony péntek van és hajnal.

Az asszonynépségek azóta kétszer döltek ki és aludtak egy-egy sort, mikor meg ébren vannak, újra-újra neki esnek a főzés-sütésnek.

(Folytatjuk.)



Leányból...

Leányból lesz a menyecske...

Ki az, aki ne szeretne?

Ki az, kinek szivecskéje

Ne dobogott, lángolt volna?

A lelke nem szomjuhozott

Olykor-olykor édes csókra?

Leányból lesz a menyecske...

Ki az, aki ne szeretne?

Ne virított, égett volna,

Ha jött a szív kikeletje?

Boldogító szép tavasza:

Nem gyuladt hő szerelemre?

Leányból lesz a menyecske...

Ki az, aki ne szeretne?

Boldog szívvel, égi kéjjel?

Ugy titokba, ne imádna:

Egy szép szökét, egy kis barnát?...

Szeretett a szív világa!

Porse Vilmos.



Utolsó találkozás.

(Elbeszélés.)

Írta: **Prém József.**

Hosszu, mélységes álmom után Lászlóffy Géza végre fölvetette szemét.

Ámulva nézett körül: és ott találta magát hálószobájában, melyet hónapok előtt elhagyott.

Az éjjel érkezett meg, messze földről, és lopva, mint a tolvaj suhant be a saját lakásába. Most aztán lassan mindenre eszmélt. Még minden olyan, amint itt hagyta. Egy szék nem mozdult meg ez idő alatt; senkise tette be a lábát, hogy itt helyet foglaljon.

Ami változás történt, arról is csak a vastag porréteg beszél, mely mindenütt szürkül. Ellepte egy-egy kedves festményét, ellepte egy-egy drága hivének arczképét (oly meredten nézett is rá a pókháló mögül!) egy-egy félig megirt levelét (hiszen oly sietős volt az elutazás!) És rárakódott a por a tükör lapjára is, nehogy önmagától megijedjen Géza, ha belenéz.

Különben minden a régi.

Csak később fedezte föl, amint csakugyan belenézett a tükörbe, hogy az üveg végig elrepedt. Ej, no, nem babonás. Majd ujat vesz. Kedvencz virágai a fikuszok, pelargóniák és kaméliák elszáradtak. De hisz lesz még elég. S amint leült a zongora elé, s ujjai a poros billentyűkre tévedtek, meglepetve vette észre, hogy a legzengőbb húr elpattant. Sebaj! majd megújítja. És Géza halkan rebegte magában:

— Csak lassan és okosan! Bele kell találnom magam megint a régi környezetbe. Még most iszonyu sivár itt minden; azért csak türelemmel és kitartással! Egy könnyed kézsimitás a forró homlokon s ki tudja, hátha minden álmom tova tűnik?

Végig is simított a homlokán, mely forró volt; de az álmok nem foszoltak szét.

Pedig röviden tudott volna végezni, mert valami rettenetes nagy elhatározás előtt állt.

— Igen, megteszem. Csak néhány hideg sort írok s érdekes mellékletül egy karikagyűrűt csatolok hozzá. Aztán behunyt szemmel végigjáratom ujjaimat a földgömbön: egyszer, kétszer, háromszor, s mire szememet fölnyitom, már utazásom célpontja fölött sem kell törnöm a fejemet...

De nagyobb büntetésre ítélte el magát.

A levelet megírta, le is pecsételte és az íróasztalán hagyta, hogy a nap minden órájában lássa és olvassa Hedvig nevét. A karikagyűrűt azonban az ujján felejtette. Hadd kápráztassa tovább is a nap minden percében. Hedvig arczképét pedig oda függesztette az ágya fölé, hogy első és utolsó pillantásával is őt lássa mindennap!

A legkérlelhetlenebb módon saját magának szolgálattá ki magát Lászlóffy Géza... Meg akart valamit torolni saját szíven... Sok önfeledtséget, kábaságot, nevetséget...

Ez volt az első lépés, mely után ismét magára ismert.

Két hét múlva aztán megérkezett az első levél. Habozást és küzködést okozott. És végül fölbontatlanul odatette Géza az asztalra, hol a saját el nem küldött levele hevert. És választ nem irt...

A következő héten megjött a második levél. Amint Géza a kezébe vette s nevét olvasta rajta, valami megnevezhetlen sejtelem szállta meg, mely megdöbbenetett, de azért azt sem olvasta el és persze választ sem küldött.

Három nap elmúlt s itt volt a harmadik levele is.

— Istenem! Mi lehet ebben?

Szerette volna torkon ragadni a levélhordót, hogy ledobja a lépcsőn, amiért folyvást hirül hozza neki, hogy valaki amott messze, közel van a kétségbeeséshez. De aztán borralalót adott a vigyorgó Mercuriusnak s a levelet fölbontatlanul a többihez tette.

Ez aztán az utolsó volt.

Egy borús, lueskos, esős-havas délutánon kandallója előtt ülve, regibb és újabb leveleket és egyéb lim-lomot bizott Lászlóffy Géza a lángokra.

A sajátságos véletlen úgy akarta, hogy épp abban a perczen, mikor a három fölbontatlan levél közül az utolsót is beledobta a tűzbe: ismételt kopogás hallassék az ajtón. Kétszer is szólt Géza:

— Szabad! tessék!

A következő pillanatban sűrűn lefátyolozott hölgy állt előtte.

— Miben lehetek szolgálatára? — Méltóztassék helyet foglalni.

A vendég szótlánul a mellette levő balzacra ereszkedett le. Kék fátyolát nem vetette vissza, de azon át is látta Géza, hogy tekintete rajta nyugszik.

Nem kellett találgatnia: kicsoda? Így csak egyetlenegy halandó nézett és nézhet valaha rá ebben az életben. Ó, mily könyörületes volt ez az irigy fátyol!

— Ismételve kopogtattam az ajtaján, — szólt csöndes, lemondó hangon a hölgy. — Akartam, hogy ideje legyen, ha meg akarja fontolni: vajjon bebocsásson-e vagy nem. Ön ismételve behívott: ime, itt vagyok.

Elhallgatott, de tekintetét nem vette le Gézáról. Egyre nézte fátyolán keresztül. Fagyos, éles fájdalom nyilalt át a férfi lelkén, mint mikor a deszkaszálon menekülő hajótört két éles jégszikla közé szorul. Egyetlenegy szót sem birt mondani.

A hölgy pedig újból lassan beszélni kezdett:

— Eljöttem önhöz, hogy udvariasságán, mely nagyon elfáradhatott, némileg könnyítsek. Különből eljöttem volna akkor is, ha egy pillanatig sem hagy kétségben előzékenysége felől és első levelemre rögtön válaszol... Ne szakítson félbe!... Tudom, azt akarja mondani, hogy inkább nem felelt, semhogy kellemetlen irjon... Én pedig azért jöttem messze útról, egyedül, hogy éppen erről a kellemetlen dolgról beszéljek önnel... Nem is kell hozzászólnia, csak hallgasson meg. Meg akarom mutatni önnek, hogy a szeme közé tudok nézni akkor is, most is, amikor jobbnak látta, hogy többé szóba se álljon velem. Meg akarom mutatni önnek, hogy érdemes voltam mindazokra az érzelmekre, melyeket valamikor rám pazarolt. Ide utaztam, hogy ezt saját magam mondjam meg önnek. Meg is irtam már az első, a második, a harmadik levelemben, és

— Ezzel gyanusít. Ugy hát tudjon meg mindent. Atyám a gróf kezében van... Tönkretelheti minden órában... Amikor az a dolog történt — ó, ne akarja, hogy kimondjam — akkor én voltam az, aki elmentem a grófhöz, rimánkodva neki, ne tegye szerencsétlenné atyámat, ha édesanyám ugyanis már a sirba dőlt szegyenében... Én kértem ott a kastélyban térdenállva, bocsásson meg atyámnak, többé nem fog ismétlődni... Hagyja meg a hivatalában, én fogok örködni fölötte és jótállok mindenről ezután... És a gróf lassan megengesztelődött... Kis jótállónak nevezett... Meg-ezirógatta a hajamat... Főlemelt és át akart karolni... Én kisiklottam és el akartam futni... De aztán meghallgattam a gróf kaján nevetését és visszafordultam... Nyájásnak kellett lennem, hisz atyám életével játszom... S azóta játszom tovább, de már a magam életével, a magam jó hírnevével... Szegény vagyok... Ön is az...

Én atyámat cserben nem hagyhatom, még boldogságom árán sem... Több mondani valóm nincs... Csak arra kérem még; vegye le saját kezével ezt a gyűrűt ujjamról, s én leveszem amazt az önéből... Ez legyen az utolsó érintkezésünk, ez az utolsó kézszorítás...

És e jelenet végbement amint Hedvig rendezte, amint akarta.

Géza lelkéből feltörték a szavak, ott vergődtek a nyelvén és megfagyva érkeztek ajkaira.

— Ezzel vége mindennek. Már távozom. Felejtse el egykori nevető, siró, makranczos jegyesét és felejtse el mai unalmas, fátyolos látogatóját is.

Isten önnel!

Géza azt hitte, meg kell fulladnia. Nem bírta kimondani az istenhozzádot. De azért az ajtóig kísért a vendégét, ki ingadozó léptekkel készült elhagyni őt.

Keze már a kilincsen volt. Meg akarta nyomni és — befogódzkodott.

S a fátyolos hölgy végigterült a padlón.

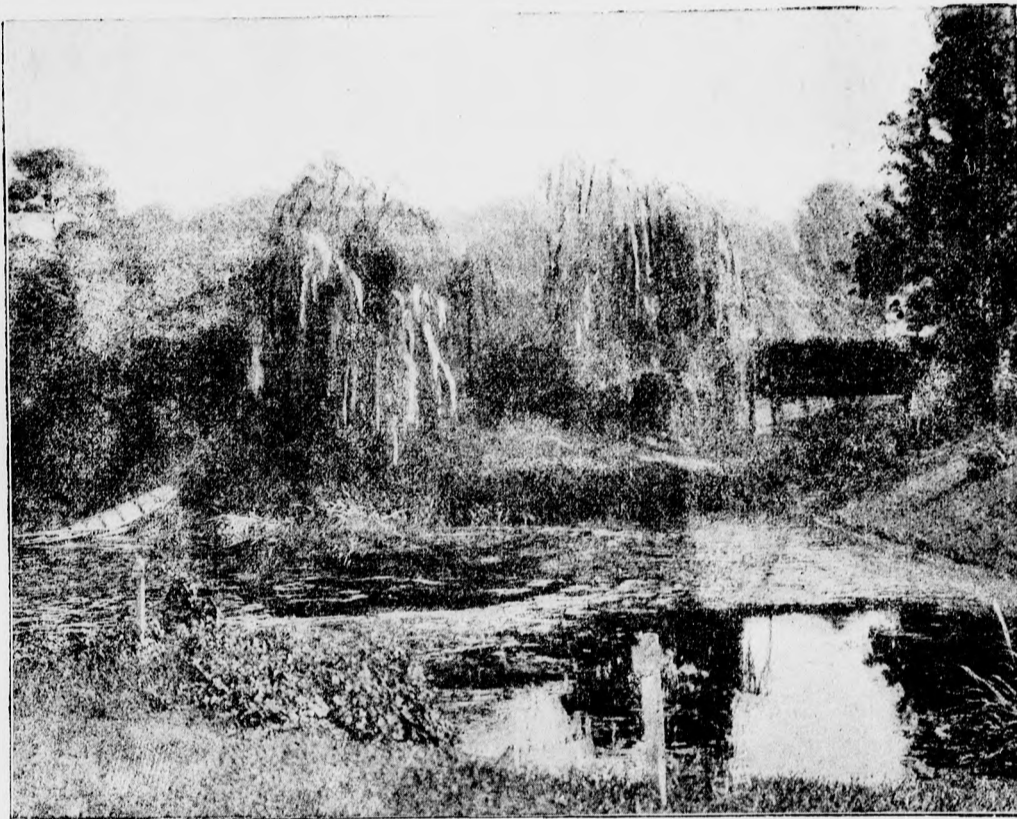
Most valaki betaszította az ajtót. Lelkendezve, fuldokolva egy öreg úr rohant be.

— Lányom! Hedvig! Csakhogy megtaláltalak! Távozzék, uram! — kiáltott Gézára. — Ki kell bontanom a ruháját... Hol a víz? Itt van! Csak távozzék, oda, abba a szobába!

Lászlóffy Géza a szomszéd hálószobában várt, míg vendégei eltávoznak... Kevés vártatva hallotta az apa szavait:

— Hát azt akarod, hogy börtönbe juttasson a gróf? Sikkasztónak tudjon az egész világ? Könyörülj, lányom.

— Menjünk vissza, atyám. Haza, haza! Csak téged ne érjen baj! Siessünk! Erős leszek!



Részlet a Vaskapuból.

megvallottam volna önnek élőlőszóval, ha a saját akaratom szerepet játszhatna az én nyomorult életemben...

A vendég lehajtotta fejét. De nem sirt. Csak zokogásszerű fuldoklás hallatszott. Aztán folytatta:

— Rájött, hogy atyám szigorú gazdája, a gróf úr, jó szemmel tekint rám. Szegény gazdatiszt lánya vagyok és a gróf hatalmas, befolyásos ember... Atyám kenyerét veszthetné, ha csak egyszer utasítanám rendre a méltóságos úr kedveskedéseit... S a gróf boszúálló ember. Már az is bántotta, hogy ön vendégünk volt... El kellett titkolnunk előtte, hogy ön a vőlegényem. Rokonunknak mondtam. De ő féltékenykedni kezdett és követelte, hogy ön mihamarább utazzék el.

Géza csak most bírta fölfogni, milyen rettenetes a helyzet. Megragadta Hedvig kezét és hevesen kérdezte:

— De mi jögon? Csak nem a szeretője?

E szóra összereszt a hölgy és fájdalmasan tekintett a vallatójára...



A VIZI BIZTOS.

Írta: Rákosi Viktor (Sipulusz).

A feleségemnek volt egy narancsvirágos kalapja lilaszin szalagokkal. Volt egy dorongnyelű napernyője, csipkével beszegve s ha kinyitotta, himzett fecskék voltak láthatók rajta. Nekem volt egy fehér czilinderem és egy sárga, fűzős bocskorom: ezek a dolgok kényszerítették minket arra, hogy a fővárosba költözködjünk. Falun nem érvényesíthettük se a kalapot, se a napernyőt, se a fecskéket, se a bocskort. El voltak veszve. Ha felvettük, kinevettek, ha nem vettük fel, mi búsultunk. Elhatároztuk tehát, hogy otthagyjuk a falut s Budapestre hurczolkodunk, hol szabadon viselhetünk mindenféle ruhadarabot.

Volt nekem itt egy jóbarátom, akivel legénykoromban Frimm hülyenevelő intézetének a majálisán ismerkedtem meg. Sokáig beszélgettünk akkor egymással s mindegyikünk abban a nézetben volt, hogy a másik hülye és az intézethez tartozik. Mindegyikünk úgy vélekedett a másikkal, hogy hülye létére elég okos ember. Mikor aztán kölcsönösen kisült a félreértés, akkor mindegyikünk konstataulta a másikkal, hogy okos ember létére elég hülye.

Sokáig állott a barátságunk, de végre én vidékre kerültem s azóta nem törődünk egymással. Amint azonban a fővárosba értem, első gondolatom ő volt. A második a muzeumi ásványtár. A harmadik az állatkert.

De a gondolatok a végrehajtás stádiumában megfordultak. Így került az első helyre az állatkert.

Most is fülembé cseng az elefánt bőszült ordítása, melyre feleségem narancsvirágos kalapja és fecskés napernyője indította.

— Hallja az úr, — mondá az ór, — az állatokat ingerelni tilos.

— Hozzá se nyultam.

— Akkor ifjúkori emlékeket ébresztett fel benne a becses neje.

— Hallja az úr, — felelém méreggel, — az embereket ingerelni tilos.

Még ilyet nekem! Hogy becses nőm egy elefántban ifjúkori emléket ébreszt!

— Ne tessék haragudni, — szolt az ór, — ez az elefánt gyermekkorában hagyta el Afrikát s azóta nem látott narancsvirágot.

Ez már igaz, ezt elfogadom. Magam is mindig könyezem, ha boltajtó előtt nádpálczát látok; az az én ifjúkori narancsvirágom. Szép, hogy egy ekkora darab bestiában is van emlékezőtehetség.

A majomketrecz előtt harmadik gondolatom találkozott az elsővel: ott láttam állani említett jóbarátomat, amint császárszemlyével etette a majmokat.

Megvártam, amíg a császárszemlye elfogyott s akkor keresztnevéen szólítottam őt:

— Náczi!

Oly érzékenyen ejtettem ki e szót, hogy nemcsak az összes emberek, de az összes majmok is odafordultak. Csak Náczi maradt érzéketlen. Ugy látszik, eltévesztettem a nevét. Egy általánosabb nevet kell választanom, ha már elfelejtettem az igazit.

— János! — sóhajték közelebből és epedőbben. Erre megfordult. Eltaláltam.

— Nini, te vagy az, Mihály?

(Engem se így hívják, de az mindegy.)

— Én.

— S ez becses nőd?

— Ugy van, becses nőm.

A bemutatás megtörtént s nagyon örültünk egymásnak. Megtudtam azt is rögtön, hogy őt csakugyan Ignácznak hívták, de megmagyarosította Jánosra. Karöltve haladtunk ki a kertből. A távolból még mindig hallatszottak az érzékeny elefánt ifjúkori viszonzemlékezésének hangjai.

Abból a körülményből, hogy János barátom ráér délelőtt majmot etetni, azt következtettem, hogy ő valamelyik kerületi előljáróságnál dolgozik. Nem is csalódtam. Befolyásos ember volt és sokat lendíthetett az én dolgomon.

Egy budaujlaki kugliversenyen bemutatott egy tanácsnoknak, aki megígérte, hogy protegálni fog, de



Búcsúzás a pályaudvaron.

csak ha új hivatalokat szerveznek. Mert a régi hivatalokra már több ezren elő vannak jegyezve.

Rövid idő múlva felhivatott magához.

— Tud ön éjszakázni? kérdé.

— Tudok is, szeretek is, — felelém. Csak nem éjjeli őrnek akar kinevezni? gondolám.

— Képesnek érzi-e magát a vizi biztos állás betöltésére?

— Mi az?

— Tudja, ezek a fővárosi emberek roppantul pazarolják a Duna-vizet. Nem sajnálják, mert hát rossz. A mi szűrőink pedig nem képesek elégséges vizet szolgáltatni. A publikum azt a keveset is fecsérli. Ennek meggátolására nevezzük ki a vizi biztosokat.

— Értem.

— Szigorúnak és lelkiismeretesnek kell lenni. Hivatalos órái nincsenek, de éjjel-nappal mindig inspekciónak lehetnek.

— Értem.

— Fizetése 800 forint. Lakbérre úgy sincs szükése, mert joga van annál a polgárnál megszállni, akit vízpazarlásra kap.

— De feleségem is van.

— Úgy? Akkor mondjuk így: 600 forint fizetés és 200 frt lakbér.

— Ez már más.

Egy hét múlva megkaptam a kinevezésemet s a rákövetkező éjjel a Józsefvárosban megkezdtem működésemet.

Legelőször is a kávéházakban intézkedtem, hogy egy vendég csak egy pohár vizet kapjon, akármeddig ül is ott. Azután meghagytam, hogy a szőlőt ne merjék vízben megmosni. A korezmárosoknál elrendeltem, hogy a bort ne merjék *vizzel* hamisítani. Éppen jókor érkeztem a József-utczába: pinczetűz volt s rengeteg nagy csöbrökkel hordták le a vizet, oltani a tüzet. Én a csöbröket azonnal konfiskáltam s poharakat adattam az emberek kezébe. A tűz máig sem aludt el, de legalább tíz hektoliter vizet megmentettem.

A lakók legnagyobb része alvást szimulált, de én több lakásba rendőri hatalommal behatoltam s egy helyen csakugyan találtam egy urat, aki mosakodott. Éjjel tizenkét órakor! Ez már csak világos vízpazarlás. Azonnal felírtam a nevét s megígértettem vele, hogy ennek fejében a másnap reggeli mosdást el fogja mulasztani. Együttal ott is háltam nála.

Másnap körutamban három gondosan elrejtőzött aquarell-festőre bukkantam. A törvény nevében felhívtam őket, hogy három nap alatt térjenek át az olajfestészetre. Én nem fogok kerületemben vízfestészetet tűrni. Ez a legnagyobb vízpazarlás.

Azután a fürdőket vettem sorba s elrendeltem, hogy mindenki csak fél kád vizet kapjon. Ez is elég. Betiltottam az olesó húst, mert annak híg a leve, ami vízpazarlással jár. Olesó, népszerű röpiratokat terjesztettem a lakosság közt, melyekben bebizonyítottam, hogy a vízvásnál kártékonyabb valami nincs. Az ópiumevéssel hasonlítottam össze.

Büszkén mondhatom, hogy a vízi biztosítási működés nyomai legelőször az én kerületemben kezdtek mutatkozni.

Először is a borivás óriásilag terjedt s a népgyűlések és verekedések egymást érték a Józsefvárosban.

Másodszor nem fürdött senki s a fürdőket bezárták.

Harmadszor a tüzesetek elharapóztak, mert senki se mert vízzel oltani. A bort meg sajnálták rá.

Negyedszer a gutaütések a borivás következtében szintén elharapóztak.

Ötödször én magam is teljesen elszoktam a víztől s minden éjjel inspekciónak mulatságokat rendeztem bor mellett.

Hatodszor emiatt a feleségem elvált tőlem, magával vivén narancsvirágait és fecskéit.

Hetedszer elvált tőlem a főváros is, mert a józsefvárosiak az általam megutáltatott vizet titokban annál dühösebben pazarolták.

Igy jutalmazták meg a legbuzgóbb és leglelkiismeretesebb hivatalnokot.

Összes ismerőseim szakítottak velem, kivéve az afrikai elefántot, aki mindig bömbölt, ha engem meglátott. Eszébe jutott, hogy egyszer én kísértem a narancs-

virágos hölgyet. Most még jobban bámultam az emlékező tehetségét.

Ha ő engem látott: siratni kezdte Afrikát; ha én őt láttam, siratni kezdtem a feleségemet. Az ő fájdalma nagyobb lehetett, mert belehalt s a muzeum kitömte: én nem haltam bele s manapig se vagyok kitömve.



Megemlékezés.

(Arám halálára.)

Emlékezem . . . A kis szoba ablakain a jégvirágok szirmai képződtek, a bágyadtfényű napsugár a felhők közt bolyongott, vetette csókjait, de, ó, nem lágyítja meg a jegeceket. Azután a hópelyhek szállottak alá lassan, lomhán . . . s alkonyodni kezdett; az alkonyat oly fehér, szép, de oly hideg volt.

A kétségbeeséstől, a szenvedéstől az én szívemben is jég támadt, de meglágyította könyved, szerelmed. Emlékezem, sirtunk mind a ketten. Hogyis volt?

Igen, a kandallónál ültél, szemeid csillogtak a könyvtől s hozzád jöttem a rég táplált érzelemmel és oly félve, reszketve szóltam:

— Könyeid miért ontod? Fáj nekem bús hervadásod.

És szemednek tiszta harmata újból nyomta le pilláidat, mig végre, mint túlvilági lény, szóltál halkán

— Mert . . . szeretlek . . . szeretlek nagyon.

És sirtunk mind a ketten; én térdelve melletted; te rám borulva, elzokogtad szenvedésid, és én vigasztaltalak, hogy ezentúl a kint megoszszuk, a gyötrelmeket könnyebb lesz. S aztán jött az éj, meglegyintett az álom szárnya, keblemre hajtván sötétfürtű szép fejed, azt mondtad, hogy „jó éjszakát! Isten veled!” És én halkán suttogtam aludni térő csillagom után:

— Jó éjt! Álmodj szépeket!

Te pihentél, én virrasztottam szerelmemmel, könyeimmel.

Az éj csillagát lelopták, az éjszaka oly zord, néma volt, talán csak az én sóhajim hallatszottak, midőn a boldog jövőt szőttem az ábrándok aranyfonaliból.

Szívemben a nehéz bánat gyötrelme dült. Ó, hisz együttlétünk oly rövid lesz immár; engem küzdelemre hív az élet és nélkülöd, én mindenem, édes őrangyalom!

Agyam betellett, szívem zajongott s egyre a kérdő sóhaj reszket ajkamon: álmodol-e, ó, én szerelmem és szépe-e álmaid? Mig én virrasztva a késő éjjelen, pihenni hagyom a tollat, munkát, reád gondolok, a lágy álom lezárta-e már szempilláid és gondoltál-e reám, midőn az első szender meglepett? És elfáradtam; gondolataimat elnyomta a gond, a munka. Még egyszer gondoltam reád: csak aludjál, legyen édes álmod s vidám reggeled! Aztán dolgoztam, mig hajnalodék és suttogva: jó éjt, én szerelmem, — lenyugodtam . . . Álmodtam-e, nem tudom. A nap szemét újra fölnyitá s ablakomon át a szél zúgása siróan rezdül be, a hófuvatag, mint a haldokló végvonaglása, jajveszékelve végigzúdult az utcák során.

De a természet küzdelménél nagyobb volt szívünk harcza, amidőn a napfelkeltével búcsúztunk. Azt sem mondhattad el, hogy mit álmodtál, csak kezéd nyujtád a búcsúra.

Remegtél, könyeztél, szived titkolt keservét csak az álom és az éj tudták. S én elmentem a nehéz küzdelembe, száműzetésbe, küzdeni, szenvedni érted... te érted.

Ó, az a tél mélyen van bevésve szívembe, lelkembe a legfájdóbb emlékül. Velem utaztak a sivár vidék, a szívet ölő gond, a gyötrő szerelem s amint elhagytam szülőhelyed, szemem kitekintett a fehér világra s a messzeségből süvöltő hang vegyült a fuvatagba:

— Isten veled! Emlékezz reám!

És én emlékeztem reád, az Isten is velem volt. Multak az évek.

A sors úzóbe vett; kis sajkámat meghányta-vetette hullámozó tengerén; a bűn, a mámor ölébe vetni kényszerített. de elkerültem, az én világom a te áldott jó szíved volt, mely értem imádkozott, szenvedett. — Ó, hányszor mondtad:

— Az Isten jó, ő segíteni fog, imádkozz édesem és szeress!

És jó volt az Isten; bár mint szárnysegett madár vergődtem, de visszatértem diadallal, mint kész, meglelt ember. S ó, hogy meg nem szakadt a szívem, mikor visszatértem. Tavasz volt! A hajnali légben rózsásarcu felhők úsztak, a virágok kelyhe könnyes volt. Ők tudták már... vége... vége az ifjuságnak. Beteg voltál, nagyon beteg. Hiába imádkoztam. Szűz fejednek tövisből font koronáját nem vette le az ég, elhunytál, elhagytál örökre, mindörökre. Eltemettek.

Ott maradtam a sirhantnál. A szellő lágy, halotti álmával lengett a temetőben s lemondó hangon siratta azt, aki elvirult, megért a halálnak. S én elgondolkodtam. Ó, ha szerelmünk estéjén az égről le nem lopták volna a csillagokat s belőlük kiolvastam volna mindkettőnk nyomorult sorsát, akkor is mentem volna a száműzetésbe küzdeni érted, szeretni téged örökre, mindörökre, ó, én szerelmem, sirbadólt üdvöm!

Vissnyovszky Rezső.

Hogyha két szív...

*Hogyha két szív tanyája az
Édes boldog szerelemnek;
Hogyha sötét, mély bánatot,
Féltő kételyt nem ismernek;
És szó nélkül megértik az
Egymás vágyó gondolatját:
Azok az üdv fényes kelyhét
Már e földön kézhez kapták.*

*Ó, de hogyha kettő helyett
Csak az egyik szeret égre;
És a másik érzéketlen,
Más képei hord a lelkébe;
Ha egyedül meggyötörve
Gyógyítgatja vérző szívét:
Az már ezen a világon
Elérte a pokol mélyét.*

*És ha két szívnek szerelme
Közül kihalt az egyiké;
S a másik hív szerelmet
Árra, elhagyottá tevő:
Egy csapásra összezúzva
A menny minden üdvössége:
Több ez már mint a kárhozat —
Több ez, mint a pokol mélye...*

Xövér Jlonka.

A hűtlen asszony.

Irta lovag Czettler Rezső.

Gabi Gergely az utolsót kanyarított a kenyeren, azután egy jókora szalonnát rábiggyesztett, s eltüntette torkának fenekén. Közbe-közbe mintha beszélt is volna, pedig nem volt a szobában senki, de szokása volt ez neki, mikor valaminek nagyon megörült, vagy valami bántotta. Meg-megcsóválta fejét s ez elég bizonyíték volt, hogy valami bántja s elvégezvén ekkép estebédjét, kiment az udvarba a félszer felé, ahol az öreg János épp a lovakat pucolta.

— Nem tréfál kend? — kérdezte az öreg bérest Gabi Gergely — hát itt volt az az asszony?

— Biz igen, gazd'uram, úgy éltessen engem az Úristen erőben, egészségben, hogy itt volt s azt kérdezte tőlem, hogy haragszik-e még az öregem? Gazd'uramat értette...

— Hát, oszt' mit mondott kend?

— Hát bizony csak úgy füstölög a méregtől, ne is jöjjön még a ház tájkára sem, mert gazd'uram ki-seprüzi, vagy a „Füles“-t uszítja rá.

— Hát osztég?

— Elpárolgott ő kelme, mint a kámfor.

— Szamár kend!

Az öreg béres egyet hunyorított, amint tette, hogy: megérttem; de azért hiába tépelődött rajta, Gabi Gergely viselkedését még sem értette meg.

— Mégis csak megszokta azt az asszonyt — mondotta magában az öreg szolgálja — oszt' hát bizony szereti is még. Hiába üzte el, hiába szidja, mind a két kezével hazahozná, ha gyünne.

Hogyis volt a história?...

Kenéz Kata szép leány volt, Gabi Gergely meg az ő deres fejével beleszeretett. Nem ritka eset, meg-esett ez már mással is, hogyne esett volna meg vele, akinek nagyobb volt a szíve, mint az esze. Aztán meg az első asszonyától maradt is egy kis csemetéje, azt pedig szeretni kellett, ahhoz pedig csak asszony ért, bár Gabi Gergely uram úgy gondolta, hogy jó lesz annak a Kenéz Kata. Módos gazda volt, nem kellett neki az asszony pénze, de kellett neki két gömbölyű karja, tízes ölelése, mámorító csókja.

Bizony nagy baj is az, ha az embernek vénségére megy el az esze, mert hiszen azt a Jancsi csemetét felnevelte volna Kapásné is, a szomszéd ház özvegye, de Gabi Gergely uram szépet is, jót is, meg fiatal is akart.

Igy esett meg aztán az a mindennapi história, hogy Kenéz Katát elszerették mellőle, mivelhogy a fiatal asszony szeretett is a tilosba járni s csak azért lett a Gabi Gergely felesége, hogy jó módban legyen, s ne legyen a holnapra gondja, hogy mit is kelljen a tejbe aprítani.

Nem sokáig maradhatott titokban Kenéz Kata szerelmeskedése, de Gabi Gergely uram fittyet hányt az egész világnak, nem hitte ő a mendemondát.

— Beszélhetnek neköm, — mondotta magában — irigylik tőlem a Katát! — s ezzel rendben volt minden. — De nem sokáig!

Egy délután kiment Gabi Gergely a szigeti tanyára, hogy utána nézzen a marokverőknek, onnan meg, amint mondá — a nagy faluba megy, mivelhogy egy kis dolga akadt.

El is végzett mindent, de a nagy faluba mégse ment el. Gondolta magában, majd elmegy másnap a

Katával, vesz neki szép selyem pruszlikot, amelyet ő szeret.

Hazaballagott hát a csillagos éjben, egyenesen a faluvégi kicsiny sárga házba. Alig ért a házhoz, a pitvarból szóbeszédet hallott.

— Eredj, csak eredj haza, tanál gyünni a Gergely, osztég megesnek a nagy baj.

A kis kapu kinyílt s azon a nótárius fia jött ki, a Gerle János.

Gabi Gergely uram fejébe szállt minden cseppnyi vér, hozzá akart rohanni, hogy megölje, de azután hirtelen lecsillapult.

Bement az ajtón, Kenéz Kata aggódva nézett ki a csipkefüggönyös ablakon s megrémült, amikor meglátta Gabi Gergelyt, a hites urát.

— Pusztulj asszony a házból, mert furesát cselekszem, — szólt Gabi Gergely, magára erőltetve a nyugodtságot — nem kellesz már se testemnek, se lelkemnek. Eredj a Gerle János után, az majd jobban fog gondozni, mint én.

Azután odament a kis Jancsikához, összezsékolta mind a két kezét, le is ült melléje s ott a sarokba összekuporodva sirt az a vén ember.

Az asszony szótalanul összeszedte holmiját, azután odament a Jancsikához, hogy majd magához ölelje, de Gabi Gergely eltaszította.

— Félre innen! ez becsületes asszonynak a gyeröke, ne babonázd meg a te becsületes öleléssel.

Kenéz Kata szemében könny csillogott, de utálta az urát, hát nem is kérte meg, kiment a sötét éjszakába.

Mikor pár nap múlva Gabi Gergely leszamarazta a béresét, már nagy kő feküdt a szívében. Kiverte azt az asszonyt, talán nem is volt olyan nagy bűne. Hiszen ő a hibás, mért választott az ő fonnyadt, barázdás arcához viruló rózsát, hiszen annak az asszonynak is pezseg a vére.

Későre járt az idő, lefektette a Jancsikát, ő meg odaült az ágya mellé s gondolkozott. Egyszerre csak, mintha az ablakon zörgettek volna, Gabi Gergely fölriadt.

— Ki az? — kérdezte.

— Én!

— Ki az az én?

— A Kata!

— Mit akarsz?

— Eresszen be!

— Begyühetsz, nyitva az ajtó.

— Nem haragszik kelmed?

— Haragszom-e? utállak, mint a bűnömet, de azért megtűrlek.

Mikor az asszony beért a szobába, szótlanul lerakta holmiját az asztalra, azután odaállított Gabi Gergely elé:

— Hát osztég mit vétettem én kendnek, hogy a falu csúfjára elüzt, hajléktalanná tett?

— Megcsaltál a Gerle Jánossal.

— Honnan tudja kend?

— Láttam, mikor kijött tőled, oszt' az egész falu rossz híredet kötötte. Nem tiszta már se a tested, se a lelked.

— Látja kelmed, így csapják be a rossz emberek a becsületes Gabi Gergelyt. A nótárius fia árendálni akar földet mi tőlünk, azért volt itt.

— Hát oszt' olyan későn szoktak az árendára alkudni, he!?

Kenéz Kata elpirult, jó, hogy sötét volt, azután oda ment Gabi Gergelyhez, átkarolta a nyakát liliom karjával, meg-megsimogatta deres bajuszát s szemébe mosolygott:

— Hát olyan rossznak gondol kelmed engem, hogy meg tudnám csalni?

Gabi Gergely mintha megifjult volna ettől a tüzes öleléstől, magához szoritotta az asszonyt s úgy tartotta nagyon soká.

S a vén Gabi Gergely megbocsátott annak az asszonynak.



A KÉPMUTATÓ.

A hazug, a külső eszközökkel hatást elérni akaró emberek, kik szavakkal leplezik el szívük érzelmeit, kik másként cselekesznek, mint beszélnek: a képmutatók. A képmutató erényeket színlel, jóakaratot mutat, de csak azért, hogy könnyebben boldogulhasson. Előnyökre, jólétre törekszik; mosolygó arczeval és behizelgő szavakkal szedi rá a tapasztalatlant.

A képmutató előtt mások jóléte és szerencséje közömbös dolgok, az egyetértés megrontója és a bizalom megöleje. Szerénysége csak álarcz, mely alatt előtérbe tolakodik; lelkiismeretlensége megengedi, hogy másoknak ártson. Mások véleményét szinleg elfogadja, de nem tiszteli; az igazságnak pedig nem barátja. Szímatol, leselkedik és tolakodik, ha aztán valamely titkot megtud, elárulja.

Mivel alázatosságot és engedékenységet színlel, ritkán talál ellentállásra. Helyeslőleg bólint akkor is, midőn az ellenkezőről van meggyőződve. De azért szigoru erkölcsbiró, másokat befolyásol és vezet. — A körülmények és tények alapos megfigyelője és ezéljával tisztában levő ember. Ha titokban előkészítette terveit, akkor lep meg határozott fellépésével és jól átgondolt terveivel.

A képmutató jó modoru, udvarias, figyelmes ember, amellet rendkívül alkalmazkodó; a tettetésben egész mester. Hizeleg gyengéidnek, magáévá teszi sérelmeidet és bajaidat, hogy megnyerjen, hogy hozzád férközzék; gyengéd, előzékeny, hogy aztán zsarnokoskodjék fölötünk. Neki titkos, görbe útjai vannak; érdekeikben megosztva az embereiket, legyőzi és kihasználja őket.

Boldogságot hirdet és veszedelmet okoz; szeretetről beszél és gyűlölettel van eltelve. A képmutató elfogult és kiméletlen, még többszöri kudarc sem riasztja vissza, ellenfelét pedig megsemmisíteni törekszik.

Ő csak hasonérzelmű és gondoikodásmódu emberrel tud jól kijönni és ha ilyet talál, mindjárt barátságot köt vele és támogatják aztán egymást rút munkájukban. Ha szépszerivel nem érheti el ezélját, az erőszaktól sem retten vissza. Telhetetlenségében mindent, amit lát, birni szeretne. A képmutató gonosz jellem, a korral csak rosszabbodik az ilyen, kiben minden emberi kiválóság teljesen hiányzik. Jó, ha leplezik és másokat óvunk tőle, nehogy sokat ártson.

Nemo.



S Z E S Z É L Y .

(Elbeszélés.)

Irta: Darázs Hermin.

Az erdélyi havasok egy láncolata a Dunáig lenyúlva, Orsovánál végződik, óriási fokban határvonalat képez Bánát és Oláhország között.

Fönn a hegytetőn van Bánát Oszkár gróf kastélya, gyönyörűen van parkirozva, vadás- és angolkert veszi körül, lenn kristálytisza patak csörgedez. Fenn, a kastélyban, már mindenki fenn van, pedig még a nap ki sem bontotta aranyos palástját. Az étteremben cseng a pohár, mindenki vesz magához egy kis sziv-erősítőt.

Most lépett a terembe Csilla grófnő, ő vezeti a háziasszony tisztjét, mert anyja már régen meghalt. Egy öreg néni és szintén idős nevelőnő vezették neveltetését.

— Ha úgy tetszik, urak, indulhatunk.

Alabastrom fogsorát engedé látni, már remekebb teremtményt nem lehet képzelni sem. Sötétkék lovagló öltözkében egész sereg dandy követte, az volt a boldog, ki közelében maradhatott.

Közöttük volt Fényesy Béla báró, Erdélynek egyik nagybirtokosa, minden társaságban szívesen látott egyén.

Már az ismerős körökben kezdték rebesgetni, hogy Bánát Csilla grófnő és Fényesy Béla báró jegyesek, csak a szép grófnő nem akart fölöle semmit tudni.

A vadászat utáni napon Csilla egy ablakfülkében ült rokonával, ki híres festő és a szenvedélyes oláh nőben felköltötte a festészet iránti hajlamot.

A szenvedélyes román nő azt tartotta kedvesnek, amiért küzdeni kell. Mikor visszajött a sétából, rendszeren mindig izgatott volt. A szobálynak csemetett.

— Kérem, hozza a szobámba uzsonnám, nem jelenhetek meg a teremben.

Hirtelen elkölti és maga sem tudja, mi vonzza a régi képtárba, mitől eddig mindig idegenkedett, a régi toronyszobába menni.

A képtár egyik oszlopa mögül egy fiatal ember bámulja a csodaszép hölgyet.

— Bocsáss meg, Csilla, hogy itt zavarlak, de tudtam, hogy ide fogsz jönni és ezen kép előtt akartam veled találkozni.

— Gyula, hogy kerültél a képtárba?

— Elhatároztam, hogy addig nem mutatom magam a kastélyban, míg veled itt nem találkozom. Ezen rokonunk arczképe előtt tudtam, hogy találni foglak. Minden tettetdről voltam értesülve, azt is tudom, hogy a festészet iránt érdeklődöl.

— Köszönöm, Gyulá, hogy megértettél.

A grófnő lakosztályában műtermet rendeztet.

Bánát Gyula festőművész, a tanárja, most jött Párisból, máskülönbben is cousinja.

Megérkezett az új társalgónő. Csinos, fess és finom, nagyúri modora van, úgy néz ki, mint egy finom baba. Most egy hercegi háznál volt, csak hogy igen fiatal, oly házban, hol úrinő nincs. A néninek nem tetszett a nagyúri hölgy. Ő fogadta a vendégeket és a fiatal emberekkel igen tudott kacérkodni. A fiatal grófnő műtermébe vonult és félnapokig festett. Igen szép haladást tett.

A Bánát férfitársaság nem beszélt másról, mint a szép francia nőről, az egész környezetét meghódította férfi részről.

Fényesy Béla báró egészen el volt ragadtatva. Még a grófnő is észrevette a változást.

A fiatal emberek visszavonultak a társalgónőtől, mert belátták, hogy az öreg Bánát Oszkár gróf fogja oltárhoz vezetni az új nevelőnőt.

Napokig otthon leste a szép nőt. Ismerték, hogy milyen élvhajhász, hogy mindenre képes.

Csilla grófnő közönyösen vette. Fájt neki is, de nem mutatta a dolgot. Ő úgy tekintette, mint aki árucikknek gondolja

a szerelmet. A legrövidebb idő alatt egy kis oláh faluban esküdtek meg, csak a szükséges tanuk voltak az esküvőn.

Csilla grófnő visszavonultan élt, többnyire tanulmányaival volt elfoglalva, festett és lovagolt.

Már nem az az élet van a kastélyban, mint régen volt. A fiatal emberek visszavonultak. Mert tudták, hogy a gróf igen féltékeny, az élénk fiatal asszony unta ezt az életet, melyben csupán férje társaságára van utalva. Csilla grófnő kedvtelése neki nem nyújtottak elég szórakozást. A sors is segítségére jött, a legközelebbi helységbe huszárok érkeztek.

A legelső alkalommal a tiszték látogatást tettek a kastélyban. Hol szép nők vannak, a tiszturakat nem igen kell hívni. A kastélyban ismét új élet pezseg, naponta van társaság és a gonosz nyelvek egyik-másik tiszt szerelmi sikereiről suttogtak.

Csilla grófnő szökött a nem nekivaló tivornyák elől.

A grófnőt egy ily alkalommal a neyek között meglepi a vihar. Visszafordulni nem volt már idő.

A grófnő meghúzta magát egy üregben, de már az árvíz befolyt és ruhája vizes lett. Áthűlt és elájult.

Bánát Gyula már minden kedvenc helyét fölkeresve, nem törődve a viharral, végre aléltan megtalálta egy sziklaüregben. Most egyedül volt a bájos teremtménnyel, pár perczig gondolkozott, mit tegyen. Gépies mozdulatot tett és karjaiba fölemelé az alélt hölgyet és megindult a kedves teherrel óvatosan. A hegyoldalban egy kis házikóban helyezte el, míg a kényelmes fogat meg nem érkezett. A legnagyobb elővigyázattal hazaszállították.

Bánát Gyula egész kétségbe volt esve, hogy elveszti a kedves, szeretett lényt, minden szabad idejét a beteg mellett tölti. Ma van a válságos nap, hogy a betegség jobbrafordul.

Szerencsére, amitől az orvos tartott, nem következett be. A beteg jobban lett.

Azon a napon, mikor Csilla grófnő esküvője ki volt tűzve, a fiatal mama eltávozott a háztól. Ez nagy föltűnést keltett. El nem tudták gondolni, hogy mi történt. Az asztalán Csilla grófnőnek pár sort hagyott.

— Isten veled, légy boldog, te megértettél engem.

Bánát Oszkár gróf mélyen le volt sujtva, mikor megtudta, hogy neje hűtlen lett. Megértette, hogy ő most a gúnynak van kitéve, hogy a szép fiatal asszony elhagyta. Ő már gyanította, hogy neje nem boldog, gyakran találta kisírt szemmel. Ha okát kérdezte, feleletet ritkán kapott. Csilla grófnő esküvője megtörtént. A társaságban nagy volt a föltűnés, hogy a ház úrnője éppen ezen a napon távozott el. Még nyilvánosságra nem jutott a hír, hogy megszökött. Pár napig ilyen esetet el lehet titkolni, de soká nem. A Bánát-család soha nem tudta meg, hogy a szép francia nőből mi lett, annyit tudtak, hogy Párisban van. Az öreg gróf, ha társaságban valaki nejét említé, azt a tanácsot adja ismerőseinek, hogy csak szeszélyes nőt ne vegyen nőül egy férfi sem, mert annak az óhaját nem lehet kielégíteni.

Csilla grófnő a legholdogabb családi életet élt s imádta férjét.

A D O M Á K .

A rekruta inas.

N. hadnagy későn, jobban mondva korán jön haza, meggyújtja a lámpát, levetkőzik, aztán eloltja a lámpát és lefekszik. Őt perczre rá bejön az inas, hogy a tisztet a szolgálathoz fölkelte; meg akarja gyújtani a lámpát és a czilinderen megégeti a kezét. Roppantul feljajdul és az ágyhoz rohan, ahol a hadnagyot a boldogok álmából nem a legkellemesebben felrázza. „Ördögség, boszorkányság“, kiált az inas „a lámpa még estétől izzó s megégette a kezemet!“

Üdv.

— Oh, gratuláljon, kisasszony, életem legszebb álma megvalósult!

— Mi történt?

— A legközelebbi foot-ball-versenyen én leszek a kapuvéd.



Az Egyesült-Államok köztársasági elnökei.

Menyét-gyík harc.

— Elbeszélés. —

Irta: **Agh Eduárd.**

Ki ne ismerné a kis ürge zöldhátú gyíkcokkát? Azt a kis gyorslábú állatot, amely gyors surranásával a zöldben gyakran megijeszt bennünket, s amelyet még a nők is félénknak tartanak, holott ők csak meglátásakor is a hangnemek összes skáláit végigsikoltozzák.

Én mindaddig, míg az ellenkezőjéről meg nem győződtem, félénk állatnak tartottam. De egyik kirándulásom alkalmával a gyíknemzedékben oly nagy adag bátorságot fedeztem fel, hogy véleményem szerint az nálánál nagyobb állat szégyenére sem válnék...

Egy szép juliusi napon nagyobb társasággal kirándultam a szőlőbe, hol különféle szórakoztató játék után elfáradva, letelepedtünk a présház előtti nagy fűbe. Meguzsonnáltunk.

Ezután hegedűmön, — melyet már a társaság előre kikötött, hogy valahogy odahaza ne felejtsem, — néhány ropogós jó magyar nótát elhuztam. Vidám hangjától a fiatalabbja tánczra is perdült. Nekem is felvirradt volna, ha hegedűm jószándéka ezuttal is meg nem nyilatkozik. Ugyanis javában szorongatom a nyakát, egyszer csak puff! és elszakad a... hürtartója. Éppen jókor, mert kedves házigazdánk szellemes leánykája erősen nógatott már, hogy adjam oda a hegedűmet másnak, mert ő akar nekem valamit mutatni.

Természetesen készséggel eleget tettem kedves fölszólításának. Belenyomtam egyik kollégám kezébe a hegedűmet, s magamat Erzsike kalauzolására bízva, kettesben indultunk a megmutatandó valami felé.

Körülbelül a szőlő közepén lévő kaszálóig vezetett. Egy árnyas fa alá, melynek hatalmas lombosára nagy körben beárnyékolta azt.

Itt megálltunk.

Erzsike rám mosolygott, s fürkészte arcomat.

Azt hiszem, roppant nagy kíváncsiságot fedezhetett föl rajta, mert meg volt elégedve vizsgálódásával, s hogy azt még fokozza, kötődve kérdezé:

— Találja hát ki, ha olyan ügyes fiú maga, hogy mit akarok mutatni?

— Mondja édes, — felelém, — ha kitalálom, lesz-e jutalom?

— Maga csunya, rossz, mindig jutalomról ábrándozik, — persze, hogy lesz, — majd meghuzom azt a kis fekete bajuszát az lesz a jutalma.

— Jó lesz?

— Igen! De akkor megcsókolom az... az ujjacska hegyét!

— Megengedi?

Piczi ujjával megfricskázta az orromat és azt felelte:

— Jól van, rossz fiú, de most már előre!

Én Uram, Istenem, — sóhajtottam föl, — vezérelj fiadat ismeretlen célpontja felé. Gyujts agyamba világosságot, mondj meg, mi az a föltalándó tárgy?

Hallgatok... nincs válasz.

Saját jómagamhoz fordulok eszemmel és találgatom, mi lehet az?

Fölnézek a fára, hatalmas almák lógnak róla, önkéntelenül behuzom nyakamat, olyan bizalomgerjesztően mosolyognak felém.

Ez nem lehet, mert ilyet ott fönn ettünk. Én sem lehetek. Ő sem lehet.

De talán nála van valami, azt akarja megmutatni? Nem, az nem lehet, a miatt nem hívott volna el eddig.

Mit is mutathat egy fiatal leány?

De ni-ni, mi az? Mi zeng oly andalítón a fán?

Hopp, megvan! Madár, igen, madár, s ebből következik, hogy... no, mi... fészek.

Ugy van! Helyes, megvan! De hol?

Körülnézek. Szemem egy alacsony bokrocskán akad meg.

Ez az! Itt van a tanya, — kiáltok föl örömben, és legott hatalmas ugrásokkal törtetek találmányom felé. Széjjelhajtom a bokrot és... és ott van a keresett fészek, négy apró kis sárgaszajú tátogató madárkával. Az öröm hatása alatt majd hogy ki nem kaptam őket fészkestől onnan.

De Erzsike élénk figyelemmel kísérte minden mozdulatom, a válságos perczen odaugrott és uramfia, mit érzek... jól meghuzta a bajuszomat.

Rögtön észretértem, s amugy istenigazában jól össze-vissza csókoltam a kacsóját.

Ekkor váratlanul hátam mögött zörgést hallok.

— Mi lehet az?

Odafordulok, s várok...

Egyszer csak egy kis gyík nyakát harcziasan előre, magasan föltartva futott ki, amennyire apró lábaitól kitellett, a szőlőből. Megállt. Nyomában vadászó menyét törtetett elő.

A mi jelenlétünkkel nem törődtek semmit.

Most a menyét ugrásra készen lelapult a földre. Ekkor testén hatalmasat lóditva, villámgyorsan ráugrott a gyíkra. Az azonban teljesen harcra készen várta, s egy farkütéssel s gyenge harapással lerázta magáról ellenfelét, amely úgy látszik, meg-hökkent a nem várt ellenálláson, s félreugrott.

A kis gyík most már bátran nekiment, s igyekezett azt megsebezni.

Egyideig fetrengett összegabalyodva a két test, hol a gyík, hol a menyét fölül.

Egyszer csak elhaló, fájdalmas sirás hallatszott. Rögtön rá a menyét fejét büszkén föltartva, szájában a szegény kis gyík, farktalan hullájával körülnézett, s meglátva minket, zsákmányával eltűnt a fűben.

Kis kalauzom fejét vállamra hajtva nézte ezen jelenetet. Mikor ránéztem, lopva egy könnyet törült ki szép szeméből.

Ez volt a kis bátor gyíkcoka utolsó búcsúztatója.

— Sajnálja ugy-e édes, azt a kis ürge állatot?

— Hogyne sajnálnám, hisz olyan bátran viselkedett szegényke, s az a csunya menyét mégis megölte.

— Ne búsuljon, édes! Ugy van az és úgy lesz örökké, — felelém, — az erő a hatalom. Hiába a bátorság s vitézség, ha túlnyomó az erő. Nyugodjék meg, hisz köztünk, az emberek között is, így van. Az erős legyőzi a gyengébbet, s azt legyőzi a — halál.

Kis kalauzom egészen elszomorodva, lehangoltan jött vissza társnőihez, s egész nap csak a szegény kis gyíkcoka volt az eszében, hogy milyen bátor volt az, és mégis — elveszett.



Búcsúzó szerelem.

Elfordult a szíved tőlem,

Kitagadtál engem...

Pedig ezt a sorsot, hidd el,

Meg nem érdemeltem.

Boldog órán, boldog perczen

Szerelmet mutattál;

Könnyü szíveddel kiadtad most

Az én utamat már.

Fáj a lelkem. Reszket benne

Annyi bánat... annyi...

Ha szerettél, hogyis tudtál

Tőlem elszakadni!

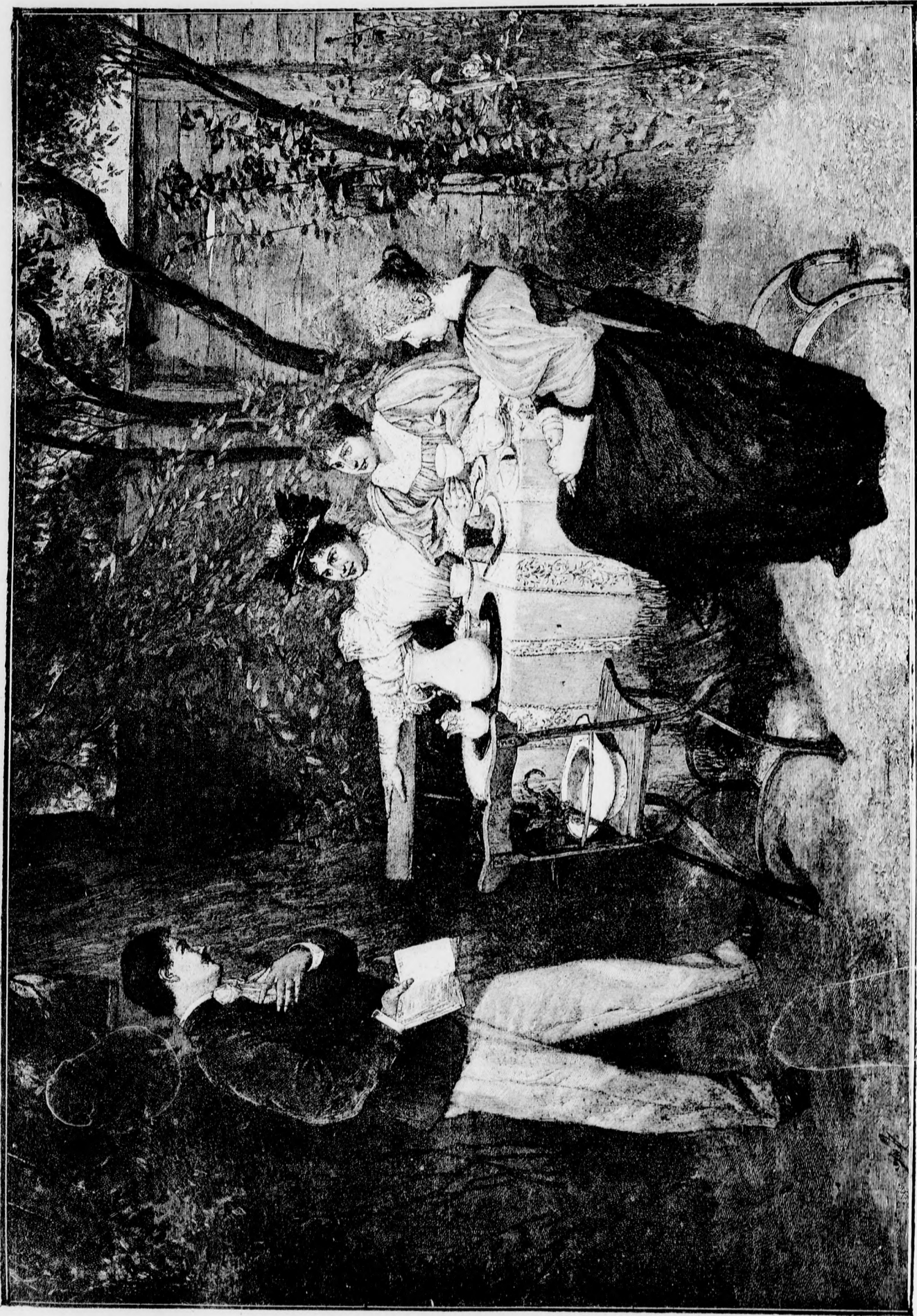
Ha szerettél... búcsúzóra

Mikor megcsókolnál:

Hűlten kedves! A szívezen

Miért nem maradtál.

Vidor Marczai.



Mikor a poeta szerelmes.

A halottól kapott emlék.

Béla naplójának nyomán

írta: **Kritsa Róza.**

Tizenkétéves voltam, amidőn nagynéném meghalt. Oh, ez igen szomorú nap volt az egész családra nézve, mert az áldottlelkű Teréz néni az összes rokonok szeretetét bírta; különösen mi gyermekek arajongásig szerettük őt, mert nem úgy bánt velünk, mint általában az ő korában lévő idős lányok szoktak banni az aprósággal, akik folytonosan zsörtölődnek a gyermekzaj miatt s egyetlen szép szavuk nincs hozzájuk.

Teréz néni maga a megtestesült jóság volt. Sohasem szidalmazott minket, sőt, ha valami csínyért szülőink büntetni akartak, oly hathatósan vett pártfogásába, hogy sohasem lett végrehajtva a szándékolt büntetés. De nemcsak szelid bánásmódja s védelmező szavai által, hanem tényleg is bizonyítá irántunk való szeretetét, mert valahányszor szobájában felkerestük, mindig teletölté zsebeinket süteménnyel s czukorkákkal.

A rokongyermekek közül a Teréz néni szeretetét legkiválóbban a saját részére biztosítani, hárman törekedtünk: fivérem, a nálam két évvel idősebb Aladár, unokafivéreim egyike: az Aladárral egykorú Lajos és én.

Lajos Aladárral nagy összetartásban volt. Az iskolán kívül is, hol osztálytársak voltak, majd mindig együtt lehetett látni őket, ami könnyen elérhető volt, mivel Lajosék közel laktak hozzájuk.

Én is szerettem volna mindig velük tartani, de Lajos engem nem méltatott barátságára.

— Kis gyermek vagy még, nem értesz te a mi dolgunkhoz, — mondotta olyankor, ha belevegyülni akartam társaságukba.

Ezek a szavak nagyon bosszantottak, hiszen csak két év volt közöttünk a korkülönbség és igen fájt az nekem, hogy Aladár nem vett pártfogásába.

Egyszer az anyámnak elpanaszoltam a velem szemben tanusított viselkedésüket és ő általa felvilágosodtam afelől, hogy miért vagyok terhükre Lajoséknak.

— Verseket készítésén törik a fejüket, mert szentül hiszik azt, hogy őket az Isten költői tehetséggel ruházta fel, — mondá anyám, magához ölelve s arcomat simogatva. — Hagyd el tehát őket, fiacskám, ne törődj velük; találsz kívülük is pajtásokra.

Anyámnak szót fogadva, kerülni igyekeztem őket olyankor, midőn láttam, hogy komoly arccal tanácskoznak egymással s noteszeikbe jegyezgetnek s mivel ezt igen gyakran cselekedték, ritkán vegyültem társaságukba. A Teréz néni halála — mely mindhármunkat nagyon lesújtott — hozott újra össze minket. Lajos az egész napot nálunk töltötte, hogy közelében lehessen Teréz néninek, aki velünk lakott s nagyszobánkban volt kiterítve.

A temetés napját megelőző este tizenegy órakor anyám engem és Aladárt kis hálószobánkba terelt, hogy lenyugodjunk és ő visszatért a halott mellett virrasztó rokonok közé. Én azonnal le is feküdtem, mivel álmos valék, de mielőtt Aladár példámot követette volna, unokafivérem Lajos jött hozzánk s Aladárhoz így szólott:

— Nagyszerű eszmém támadt!

— Ugyan mi? — kérdé érdeklődve Aladár.

— Ugy gondolám, hogy illő lenne egy szép költeményt készítenünk Teréz néniről, melyben az áldott jó lélek érdemei lennének megörökítve! . . . Nos, mit szólasz hozzá?

— Valóban ez pompás gondolat volt tőled! — lelkesedett Aladár. A temetés után azonnal hozzáfoghatunk.

— Vagyis: folytathatjuk, mert a két első sort már le is irtam. Nézd.

— Nagyszerű! — kiáltotta elragadtatva Aladár. — De várj csak: néhány sort most mindjárt utána írhatnánk.

— Jó, nem bánom, — felelt Lajos és elkezdett le és fel járni a szobában.

Aladár az asztal mellett ülve, ujjain számlálgatta, hogy hány szótagból kell állnia a soroknak.

Kis idő múlva a költők agyából megszületett még két sor, melyeket az előbbiekkal együtt Aladár meghatott hangon olvasott fel:

Meghalt Teréz néni,
Ki még a légynek sem vétett!
Meghalt és mi tőle
Nem kaptunk semmi emléket.

— Valóban nagy mulasztást követünk el — jegyzé meg Aladár, hogy nem kértünk valami emléket a jó nagynénitől.

— Sajnos! azon már túl vagyunk — mondá Lajos — de lehetne segítenünk a dolgon.

— Hogyan?

— Jó lenne, ha emlékebe egy-egy fürtöt birnánk Teréz néni hajából, amelyet gyászfátyollal összekötve, imakönyvünkben tartanánk. Hidd el, ez szerencsés életet biztosítana számunkra, mert Teréz néni sokat imádkozott s a koldusok azt mondták róla, hogy szent kisasszony. Jer Aladár s kérd meg anyádat, hogy vágjon egy-egy fürtöt számunkra; de most mindjárt, mert szülőim már távozni akarnak s haza kell mennem.

— Nekem is kell a szerencsét hozó hajfürtből, — mondám. — Várjatok meg, míg felöltözöm, mert én is megyek.

— Te csak maradj itt Béla, — szólta Aladár, — mert anyánk megharagszik, ha te is jössz s akkor nem kapunk emléket. Légy nyugodtan, mert hozok én a te számodra is.

— De miért kell Bélának emlék? — gúnyolódott Lajos. — Hiszen tudom jól, hogy Teréz néni őt nem szerette. Mi ketten voltunk az ő kedvencei . . . De jer hát — sietteté Aladárt — ne késsünk tovább.

Ezzel eltávoztak s én magamra maradtam, tépelődve afölött, hogy hát miért ne szeretett volna Teréz néni engem is úgy, mint Aladárt és Lajost, hiszen nem voltam rosszabb, mint ők. De ha mégis — tünődém tovább — valóban nem szeretett volna engem, akkor a hajából sem lesz szabad emlék birnom, mert megneheztené érte, az pedig minden bizonynyal szerencsétlenséget hozna rám, mivel nagyanyámtól hallottam, hogy a lelkek gyakran visszajárnak a túlvilágból és olyan hatalommal birnak a rossz cselekedetek elkövetői fölött, amely által az embert egész életén át boldogtalanná képesek tenni.

Most már félve gondoltam arra, hogy Aladár nekem is hozni fog a Teréz néni hajából és arra kértem a jó Istent, hogy gördítsen valamely akadályt a számomra kért hajfürt elnyerése elé.

Ily érzelmek között nyomott el az álom, még mielőtt Aladár visszajött volna.

Nem tudom, mennyi ideig alhattam, midőn egyszer csak hirtelen fázósan ébredtem föl; a kitért ajtón hideg légáram hatolt be.

Azt hittem, hogy most jött vissza Aladár, de amint az ajtó felé tekintettem, legnagyobb ijedségemre, Teréz nénit láttam belépni, egyenesen ágyam felé tartva.

Azt a rajongó szeretetet, melylyel Teréz néni iránt életében viseltetem, határtalan rémület váltotta fel, amint viaszsárga arczezal, halotti öltözetében láttam felém közeledni.

Menekülni szerettem volna és segítségért akartam kiáltani, de olyan zsibbadás fogta el egész valómat, hogy sem megmozdulni, sem pedig egyetlen hangot hallatni nem valék képes.

A halott zajtalan léptekkel folytatta utját s midőn ágyamhoz ért, siri hangon így szólt:

— Te vagy egyedül érdemes arra, hogy tőlem emléket birj, mert téged szerettelek legjobban. Ekkor fejéről egy marék haját levett és kezembe nyomta.

— Mi lelt Béla, miért sikoltozol? — kérde ijedten Aladár.

— Teréz néni hozzám jött — felelém, fogvaczogva.

— A Lajos bolond eszméje miatt álmodtál fölöle — szólt Aladár ágyából felkelve s gyertyát gyújtva. — Kapott is hatalmas szidást velem együtt a hajfürt kérésért... De az Istenért, mi bajod van!? Ugy reszketsz, mint akit a hideg ráz!

Amint aztán meglátta kezemben a Teréz néni szürke hajcsomóját, annyira megrémült, hogy többé nem törődve velem, hangos: „anyám, anyám“! kiáltással kifutott a szobából.

Sohasem fogom elfeledni ezt a borzasztó éjt! És nem fogom megfejthetni ezt a rejtélyes esetet...

A spiritizmus hivei bizonyára úgy fejtenék meg ezt, miszerint valóban a nagynéni szelleme jelent meg Bélának, hogy a hajfürt iránt való vágyát kielégítse, minthogy szerintük: a meghaltak szellemei képesek nemcsak az ajtók zajtalan felnyitására s a butorok ide-oda elhelyezésére, hanem egyik szobából a másikba, zárt ajtón keresztül élelmi szerek: sajt, gyümölcs stb. behordására is, melyekkel az üléseket tartó spiritisztákat vendégelik meg.

De mivel én nem vagyok hive a spiritizmusnak, s a természetfölötti dolgokban csak vallásom tanai szerint hiszek, ez eset fölül az a nézetem, hogy a Béla fejében kóválygó gondolatokat az álom oly ügyesen dolgozta fel, miszerint kezébejátszta a halott által adott haját is, még pedig igen egyszerű módon. Ugyanis: a nyugtalanul alvó fiu vergődése közben matráczából tépte ki a kecskeszösz.



Felhök.

Gyül a felhő fenn az égen,
Elsötétül a világ;
Sűrű fátyol borul széjjel,
Ellankad már a virág.

Hull az eső permetezve,
Siratja a szép nyarat.
Virágnnyilás? ... víg madárdal?
Mind-mind csak egy pillanat.

Hull a könnyem egyfolytában,
Néma, fájó halk panasz;
Valami azt súgja titkon,
Elvirágozott a tavasz.

... Borulj reám szürke fátyol,
Essen egyre az eső. —
Az én búmat elsiratni
Kevés lesz minden felhő.

Földes Dezső.

A KEGYENCZNŐ.

— REGÉNY. —

Irta: **ALIQUIS.**

(4. közlemény.)

A kolduió dervis.

Míg ama elbeszélte éjen a kyzlar-agassi a fekete Alival maradt, s a titokteljes szerzetes mellőzéséről beszélt vele, ki ellen a fekete főúr önkénytelen s heves ellenszenvet érzett, a vén dervis hamar kisurrant a rabszolgakereskedő házából.

Azután nagy léptekkel sietett el a viskók tövében s a fahid irányában vette útját. Itt a partra érven, kémkedve nézett széjjel, azután oly hangot adott, mely csalódásig utánozta az erdei bagoly kiáltását.



A lövés eldőrdült.

Alig hangzott el az éles kiáltás a csendes éji légben, a közeli szűk utcák egyikéből egy férfi közeledett az öreg dervishez. A jövevény fehér kaftánt viselt, fejét tarka turbán fedte, mely annyira le volt húzva arczára, hogy a mély homályban senkisé ismerhette fel arczvonásait.

— Mit tudtál meg Szulejkáról?

— Keveset, uram, igen keveset! Csak azt, hogy aulod nyiló szép rózsája nincs a fekete kereskedő házában!

— És mit találtál a házban?

— Sok fehér rabnót, uram, de azt nem, kit te fájdalomtelt szíveddel keressz.

— Szulejka nem volt ott?

— Nem, uram. Nevét kiáltottam, mert sötét volt a női teremben, de egyik sem viselte azt a nevet, melyet aulod nyiló szép rózsája visel! De ne csüggedj, Jussuf tovább kutat s megígéri neked, hogy felleli az elveszettet s hozzájut!

- Te most itt maradsz Sztambulban?
— Igen, uram, itt maradok s hű szolgád azt látná legszívesebben, ha még ez éjjel elhagynád elleneid városát.
— Te aggódol miattam, de Achmed nem ismer félelmet!
— A kyzlar-agassi a szerály vezire, ő tudni fog Szulejkáról, mondá Achmed.
— Okvetlenül, uram, mert éppen most volt a fekete emberkereskedő házánál.
— Szulejka az ő hatalmában van!
— Azt nem gondolnám, de tudni fog róla s az ő segélyével bejutok Szulejkához.
— Hogyan, lehetségesnek véled ezt?
— Igen, uram!
— De mondd csak, öreg, hogyan teszed lehetővé mindezt?



A dervis már ott lebegett a mélység fölött...

— Tánczó és kolduló dervis előtt sok út áll nyitva, uram. Jussuf sok egyebet tud.

A cserkeszfejedelem elhagyta az öreg dervist s visszasietett a sötétségbe, mely a közeli utcákban uralgott. míg Jussuf, mintha semmisen történt volna, az alacsony, keskeny fahid felé indult, mely a víz fölött alig három lábnyi magasságban, karfa nélkül, csupán deszkákból állt, összeláncolt dereglyéken nyugodott s egyik parttól a távoleső másikig vezetett.

Az öreg dervisen kívül már senkisé volt a hidon, mert már késő éj lett s halotti csend uralgott mindenütt, melyet csak a víz egyhangú csapkodása zavart meg.

Ekkor azonban észrevette az öreg dervis, hogy a part hosszában még egy ember közeledik a hidhoz.

A dervis nyugodtan maradt ülve karrója mellett s úgy tett, mintha pénzt olvasgatná, de azért vizsgál szemekkel kémlélé a mellette elmenőt.

Nyugodtan folytatta tehát útját s így gyorsan közeledett a szemközt jövőhöz.

Jussuf már ki akart térni, hogy jó idején kikerüljön minden kellemetlenséget s összeütközést, midőn az idegen megállt az öreg dervis előtt.

— Elfeledtél valamit, hogy visszafordulsz? kérdé Jussuf.

— Igen, elfeledtem tőled megkérdezni, vajjon nem az a kolduló dervis vagy-e, ki az imént házamba sompolygott?

Jussuf megrezzent.

— Te vagy? kérdé bizalmatlanul, miért keressz engem, fekete kereskedő?

— Hogy meglakoltassalak szemtelenségedért, vén kutya! kiáltá Ali s hirtelen megragadta az öreg dervist, remélve, hogy könnyen elbánik vele. Le veled a vízbe, ott tovább szaglálódhatol.

Ugy látszott, hogy Jussuf el volt készülve e mellbelökésre, mert korához képest bámulatos erővel háritotta el azt.

Ekkor rövid, heves birkózás keletkezett a keskeny fahidon. Egy félrelépés, ferde mozdulat elég lehetett arra, hogy a birkózók egyike vagy mindkettő is menthetlenül lezuhanjon a mély vízbe.

Az öreg dervis érzé, hogy sokáig nem mérkőzhetik meg a fekete Ali túlnyomó erejével, s elgondolta magában, hogy segélykiáltása is hasztalanul hangzanék el, mert sehol sem volt egy emberi lény sem.

Rettentő perc volt az...

Jussu kétségbeesetten védte életét a gyilkos rab-szolgakereskedő ellen, ki csak azért jött, hogy őt hidegvérüleg megölje.

— Le veled, vén kutya... sziszegé Ali, dühösen csikorgatva fogait, mert Jussuf ellenállása még inkább ingerelte...

— Akkor lejössz velem, felelé a dervis töredezett hangon s megfeszített erővel kapott ellenéhez.

Még rövid, heves birkózás következett, azután a fekete Ali ereje annyi előnyt nyert, hogy a deszkák legszélére czipelte Jussufot.

A dervis már ott lebegett a mélység fölött... ellenfele kaftánjába kapaszkodott, hogy lerántsa magával... még egy lökés... kétségbeesés kiáltás... és az öreg Jussuf lezuhant a vízbe, kezében tartván a kaftánt, mely a fekete emberkereskedő vállairól lecsuszott...

— A fekete Ali még nincs itt, mormogá Rasid tatárvezér, ki Konstantinápolyban való tartózkodása alatt a Timur-romokat alkalmas és jó fogadónak tekintette, — megígérte nekem, hogy az éjjel ide fog jönni s értesít az általa kivívott eredményekről... türelem, Rasid, feküdj le és várd be őt! Azt tartom, hogy a cigányleány, ki az imént is utamba akadt s nevemen szólított, a gyűlölt Achmed szövetségese lesz, most már másodízben találkoztam e kőborló alimehvel.

Rasid jó helyet talált magának egy nagy márványkő mellett, a honnét áttekinthette a tájék egy részét s kiláthatott a keresztútra.

— Itt várom meg a fekete kereskedőt, mormogá torzonborz bajuszába, s a kövek mellett buján tenyésző mohra heveredett, nem hagyom el Sztambult, míg Achmedet meg nem semmisítem... és az az elbizakodott Mohammed-Emin is megérzi kezem súlyát s boszumat! Nem gyalázta meg büntelenül Krimgerai fiát!

— Mit végeztél? kérdé mély hangon.

— Sokat, vitéz Rasid, igen sokat! Meg léssz elégedve a fekete Alival és serény szolgának fogod mondani, felelé a sztambuli emberkereskedő.

(Folytatjuk.)

Szegény volnék.

I.

Gyémántból épült
Házam hogyha lenne,
És hogyha földem
Színaranyt teremne,
Ha tőlem függne
A halál s az élet,
S megingathatnék
Minden sziklabérczet,
Temérdek kincsem,
S hirnevem, ha volna,
S egész világ a
Lábamhoz borulna:
Szegény volnék, ha
Szívem mást szeretne,
Nem téged, lelkem
Tiszta, szüzi lelke!

II.

Ha égne értem
Százszernyi lélek,
Kiket felém a
Lázás szenvedélyek
Kergetnek folyton
És a vágyak üznek,
Hogy lángiban e
Szent szerelmi tüznek
Elégjen értem
Szíve, lelke, mindnek,
Hogy rájuk így
Gyönyört gyönyörre hintsek:
Szegény volnék, ha
Szívem mást szeretne,
Nem téged, lelkem
Tiszta, szüzi lelke!

V.

De szívem érted
Ég csupán, szerelmem,
Teérted száll, tör
Fel magasba lelkem.
Te üdvöm vagy, te
Egy személyben minden:
Reményem, vágyam,
Büszkeségem, kincsem;
Te tündökölsz, te
Gyujtsz nekem világot,
S hintesz utamra
Illatos virágot...
S e gazdagság
Felér a nagyvilággal,
Ha úgy szeretsz, mint
Szívem: hévvel... lánggal!

Molnár Kálmán.

III.

Szegény volnék, mint
Az ég boltozatja,
Mikor nem csillog
Egy csillag se rajta,
Vagy mint a rét, mely
Nem terem virágot,
Mint rónaság, ha
Nem hord délibábot,
Mint erdő — mely ott
Messze... messze kékül —
Vadgerliczéje,
S hűvös lombja nélkül:
Szegény volnék, ha
Szívem mást szeretne,
Nem téged, lelkem
Tiszta, szüzi lelke!

IV.

Szegény volnék, mint
Kertem rózsafája,
Mikor nem hull egy
Harmatcsepp se rája,
S elszáll belőle
Minden illat, élet,
S tavasz fuvalmán
Többé fel sem éled...
Ugy hervad lassan,
Mint a szívem hervad,
Midőn kihül a
Lángja, s tüze hamvad...
S ha életemnek
Ilyen sorsa lenne:
Szegény volnék, s a
Szívem megrepedne.

Irodalmi pályázatunkról.

Rémségesen szigorú emberek ezek a mi bírálóink. A kitűzött két irodalmi pályakérdésre nem kevesebb, mint 171 pályázó munka érkezett és a bírálóbizottság ennyi közül csak 31 dolgozatot bocsátott a pályázatra.

Azt mondják ezek a nagyszakállu, vén, pápaszemes írók, hogy „aki nem tud arabusul, az ne beszéljen arabusul“.

Egyik bíráló pedig olyan véleményt mert kockáztatni, hogy „sokkal könnyebb nem írni, mint rosszat is írni.“

No, de annál nagyobb a dicsőségük azoknak, kiknek munkáit jóknak, irodalmi becsüeknek jelezve, pályázatra bocsátották. Ezek száma oly kevés, hogy méltán valamennyi nyertesnek tekinthető, mert ezek mindegyike már ezzel rászolgált a bírálóbizottság dicsérő oklevelére és ezzel kapcsolatosan arra, hogy dolgozatának leközlésével egyidejűleg arcképe az olvasóközönségnek bemutatva legyen.

Az elfogadott pályamunkáknak és szerzőiknek névsorát alantikban közöljük.

Prózai pályázatra: *Armuth Elza* („Szépségs min-dent“); *Bertha Sándor* („Megérdemlett feleség“); *B. Fornet Teréz* („Fehér szalagcsokor“); *Postás Milka* („Életemből“), *Buday Sándorné* („Gyöngylelkek“); *Chiherean Mariska* („A krinolin“); *Radóczky Ilonka* („Szerető szívek“); *Tompa László* („Vetélytársak“); *Kriszta Róza* („A szép örmény leány“); *Csiszár Antal* („A nyúl vadászaton“); *Szigeti J. József* („Az elmaradt kérő.“) (*Jeligével.*) „A masinás ember“ cz. dolgozat); *Koritsánszky Ferencz* („A cselszövő fiskális“); *Glósz Gyula* („Pillanatfelvételek“); *Unatyinszky Leona* („Igaz történet“); *Gazsó A. Gyula* („Drága felsülés“); *Jablonszky Jolántha* („Alakok“); *Marosán János* („Álom és ébredés“); *Gagyri Samuné* („Miért nem házasodtam meg?“); *Asztalos Piroška* („Az óra“); *Medriczky Soma* („A poklok tüze“).

Kötöttalakú pályázatra: *Bálintné F. Teréz* („Vasvári sirja“); *Szász Jenő* („Hol vagy te most?“); *Kovács Zsigmond* („Béla király“); *Kriszta Klára* („Szent István király.“) (*Jeligével.*) („Ócskai“); *Salgó Zoltán* (A falu regénye“); *Madaí Gyula* („Kopány“); *Gagyiné Faragó Lenke* („Réka“); *Asztalos Piroška* („Zalár“); *Tóth István* („Drégely vár romjai“).

Amint a névsorból látható, mi csak előfizetőket bocsátottunk pályázatra. Azoké legyen a dicsőség, akiké a lap! A dolgozatok leközlését rövidesen megkezdjük. Addig is szívből kívánunk szerencsét mindazoknak, kiknek örvendő nyujtjuk az irodalmi babérokat.

Viszontlátásra! Pá!

Matyi.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Versek. Önben van tehetség, de kiforratlan még. A „Felhők“ jó, gördülékeny és tartalmas lévén, bátorításul közölni fogjuk. — **Gyökössy Endre.** Tüzes, mint a magyar bor. — **Algöver Anna.** Ez jó! — **Nyergesné.** Arczképes levelezőlapok még rendelhetők. — **Oláh Gáborné.** Igen köszönjük, hogy 10 új előfizetőt volt szíves gyűjteni. Remek 3 kötetes diszmunkát küldünk halánk fejében. — **Dénesné.** Tessék dr. Grósz Sándor fogorvoshoz fordulni. (Károly-körút 7. szám.) — **Vidor.** Megkaptuk.